

Examen VMBO-BB

2011

tijdvak 1
maandag 23 mei
9.00 - 10.30 uur

Nederlands CSE BB

Bij dit examen hoort een uitwerkbijlage.

Beantwoord alle vragen en maak de opdracht in de uitwerkbijlage.

Dit examen bestaat uit 27 vragen en een schrijfopdracht.

Voor dit examen zijn maximaal 39 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

BB-0011-a-11-1-o

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).

Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

De waanzin van hoog, hoger, hoogst

- 1 **Op 11 september 2001 vlogen terroristen in New York met twee vliegtuigen dwars door de 417 meter hoge Twin Towers. Ze hadden het op de twee wolkenkrabbers gemunt, omdat ze daarmee de Verenigde Staten wilden afpakken waar de Amerikanen het meest trots op waren: de hoogste gebouwen van het land. Jaren later wordt op dezelfde plek gebouwd aan een nieuwe toren. Die moet maar liefst 541 meter hoog worden. Waarom willen we met onze bouwwerken zonodig de lucht in?**
- 2 De verklaring voor het bouwen van hoge flats en wolkenkrabbers is logisch. In een klein en drukbevolkt gebied is weinig ruimte om te bouwen en de ruimte die er is, is vaak onbetaalbaar. Toch wil iedereen juist dáár wonen en werken. De oplossing is bouwen in de hoogte. Duidelijke voorbeelden daarvan zijn New York en Singapore. Je kent ongetwijfeld het beeld van met betonkolossen dichtgebouwde steden.
- 3 In Nederland is de bouw van wolkenkrabbers vergeleken bij deze steden tot nu toe wat achtergebleven. Meestal blijft die beperkt tot hoge kantoorgebouwen aan de rand van een stad. Met de hoogte valt het dan ook wel mee: het hoogste gebouw is de Maastoren in Rotterdam met 165 meter. De Nederlandse mentaliteit is eerder "Doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg", in tegenstelling tot de Amerikaanse, volgens welke het niet groot, gek en genoeg kan zijn. Bovendien hebben steden in ons land aan de rand voorlopig nog voldoende ruimte om te groeien. Ten slotte is de kwaliteit van de grond in Nederland niet overal voldoende stevig om dergelijke hoge gebouwen overeind te houden.
- 4 Des te groter is de opschudding als er wel plannen op tafel komen om ergens een nieuwe grote kantorenreus neer te zetten, zoals in Utrecht. Projectontwikkelaars hebben het plan opgevat om daar, aan de rand van de snelweg A2, het hoogste gebouw van Nederland neer te zetten. De Belle van Zuylen-toren, genoemd naar de bekende 18e eeuwse Utrechtse schrijfster, moet 262 meter hoog worden.
- 5 De kritiek is vernietigend. De meningen variëren van "Wat een onzin, zo'n toren, er staan al zoveel kantoren leeg" tot "Als er al zonodig een toren moet komen, dan op zijn minst een stuk lager" of "Dan valt onze mooie Domtoren helemaal in het niet!" De voorstanders zijn ver in de minderheid en bevinden zich vooral onder architecten en projectontwikkelaars. De meeste tegenstanders wijzen op winkelcentrum Hoog Catharijne in dezelfde stad. Dat was in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw ook een omstreden project. Dat is destijds ondanks veel tegenstand doorgezet en heeft door de jaren heen voor veel problemen gezorgd. Binnenkort wordt het afgebroken en bijna niemand zal er mee zitten.
- 6 Dat het echter ook nog gekker kan dan in de Verenigde Staten of Singapore, bewijzen de Japanners. Daar heeft men het plan opgevat om een lift te bouwen. Niet zomaar een lift, maar een die de aarde verbindt met een bemand ruimtestation dat zich in een baan om de aarde begeeft. Die lift zou maar liefst 36.000 kilometer lang worden. Je mag drie keer raden wat wij, nuchtere Nederlanders, daarvan vinden!

*Vrij naar www.trouw.nl,
31 januari 2009*

- 1p 1 De tekst begint met een vet gedrukte inleiding.
Wat is het doel van deze inleiding?
Met deze inleiding wil de schrijver
- A de lezer duidelijk maken hoe de tekst is opgebouwd.
  - B een samenvatting geven van de rest van de tekst.
  - C het belangrijkste onderwerp van de tekst aankondigen.
  - D iets vertellen over de geschiedenis van het belangrijkste onderwerp van de tekst.
- 1p 2 Alinea 1 eindigt met de vraag “Waarom willen we met onze bouwwerken zonodig de lucht in?”
In welke alinea staat het antwoord op deze vraag?
- A alinea 2
  - B alinea 3
  - C alinea 4
  - D alinea 5
- 1p 3 Voor Amerikanen kan het niet groot, gek en genoeg zijn. (zie alinea 3)
In welke alinea’s wordt aangegeven dat dat voor Nederlanders niet geldt?
- A alinea’s 2 en 3
  - B alinea’s 2 en 5
  - C alinea’s 2, 3 en 4
  - D alinea’s 3, 4 en 5
- 1p 4 In alinea 3 wordt uitgelegd dat Nederland achtergebleven is als het om hoogbouw gaat.
Welke van de onderstaande oorzaken is daarop **niet** van toepassing?
- A De kwaliteit van de grond is niet overal voldoende.
  - B De mentaliteit in Nederland is anders dan in het buitenland.
  - C Er is nog voldoende ruimte aan de randen van de steden om te groeien.
  - D Projectontwikkelaars en architecten houden niet zo van die betonkolossen.
- 1p 5 Welk kopje geeft het beste de inhoud van alinea 4 weer?
- A Kantorenreus
  - B Utrechtse schrijfster
  - C Projectontwikkelaars
  - D Snelweg A2
- 1p 6 Wat is het verband tussen alinea 4 en 5?
Alinea 5 beschrijft
- A een oorzaak van alinea 4.
  - B een tegenstelling met alinea 4.
  - C een uitwerking van alinea 4.

- 1p 7 In een tekst kunnen feiten, meningen van anderen en meningen van de schrijver staan.
Wat tref je aan in alinea 6?
- A alleen feiten
  - B alleen feiten en de mening van de schrijver
  - C alleen feiten en de mening van anderen
  - D feiten, de mening van de schrijver en die van anderen
- 1p 8 Wat is de bedoeling van alinea 6?
- A een advies geven
  - B een conclusie geven
  - C een nieuw gegeven toevoegen
  - D een waarschuwing geven

Gameverslaafde vlucht voor de werkelijkheid

1 **Als Nouri (24) het even moeilijk had, zette hij de computer aan om een spelletje te spelen. Het was voor hem de perfecte manier om de werkelijkheid te ontvluchten. “Ik ben begonnen met het spelen van games, omdat er in mijn leven heel ingrijpende dingen gebeurd zijn. Door te gamen hoef ik daar niet de hele tijd aan te denken”, vertelt hij in het nieuwe boek ‘It’s all in the Games’ van verslavingsdeskundige Herm Kisjes. Nouri vertelt daarin ook dat hij maar moeilijk van de computer kon loskomen. “Op een bepaald moment deed ik bijna niets anders meer, waardoor ik het contact met veel vrienden en vriendinnen verloren ben. Nee, mijn sociale leven ging er niet op vooruit.” In het boek staan nog meer opvallende uitkomsten van verschillende onderzoeken.**

2 Volgens onderzoeksinstituut IVO is bijna tachtig procent van de Nederlandse jongeren in de eerste vier klassen van het middelbaar onderwijs minimaal 1 keer per week bezig met het spelen van videospelletjes. Naast de ontspanning die dat biedt, zijn er zeker ook andere positieve gevolgen. In zijn boek noemt Kisjes vooral het spelenderwijs leren van de Engelse taal, omdat die in de meeste spellen gebruikt wordt. Verder leren ze in de spelletjes te denken in oplossingen, wat ook heel leerzaam is.

3 Maar er zijn ook minder positieve effecten van gamen. Uit onderzoek van de Universiteit van Amsterdam blijkt dat in Nederland zo’n 20.000 jongeren, vooral jongens, verslaafd zijn aan games. Meestal zijn er andere problemen – pesten, eenzaamheid, moeilijke

situatie thuis – waardoor een tiener zijn toevlucht zoekt in de virtuele, nagemaakte wereld van de games. Het probleem blijft grotendeels verborgen, omdat maar weinig verslaafden professionele hulp zoeken. “Wij zien ze pas als het echt de spuigaten uit loopt”, zegt Eric de Vos van Verslavingszorg Noord-Nederland. “Een gameprobleem openbaart zich langzaam. De verslaving begint klein zonder dat iemand het door heeft.” De meeste instellingen krijgen tien tot dertig jongeren per jaar binnen. Maar Vos is van mening dat het aantal probleemgevallen gaat toenemen.

4 Volgens De Vos zitten de meeste probleemgevallen nog gewoon thuis en wordt er aan hun verslaving nog geen aandacht besteed. “Wat wij hier binnenkrijgen, is het topje van de ijsberg. Dat komt voornamelijk doordat wij pas iets kunnen doen, als de ouders hun kind aanmelden. Daar zit het probleem: ouders zien vaak pas heel laat dat er iets fout zit. Ze zien wel dat hun kind heel lang achter de spelcomputer zit en ‘weg lijkt van deze wereld’, maar ze weten vaak niet hoe ze moeten ingrijpen”. Een paar tips daarvoor geeft het boek van Kisjes ook.

5 Kisjes zegt onder andere dat ouders niet meteen in paniek moeten raken als hun kind overmatig gamet. Beter is het eerst te kijken hoe vaak hij het doet, wat hij speelt en of hij blijft doorgaan. “Ouders moeten interesse tonen en hun kind vragen stellen: Waarom speel je dit spel? Wat beleef je daar? Wat is er leuk aan?” Kijk of het kind ook nog interesse heeft voor andere dingen. Als dat zo is, is het probleem nog niet zo groot. Wie wel hulp wil inschakelen, kan daarvoor het

best eerst naar de huisarts gaan.” Er is dus sprake van een groeiend probleem, maar een deel van de oplos-

sing ligt in eerste instantie bij de ouders, die als eerste merken of er iets met hun kinderen aan de hand is.

Vrij naar een artikel van Arjen de Boer, www.parool.nl, 23 oktober 2009

- 1p **9** De vet gedrukte regels van alinea 1 geven de inleiding aan. Wat geeft deze inleiding aan? Deze inleiding geeft
- A een historisch overzicht van het onderwerp.
  - B een uitleg over de opbouw van de tekst.
  - C een verhelderend voorbeeld bij het onderwerp van de tekst.
  - D vooraf een samenvatting van het onderwerp.
- 1p **10** Welke drie voordelen van het spelen van videospelletjes worden er in alinea 2 genoemd?
- 1p **11** Wat is het verband tussen alinea 2 en 3?
- A Alinea 2 en 3 vormen een opsomming.
  - B Alinea 2 en 3 vormen een tegenstelling.
  - C Alinea 3 noemt een gevolg van wat er in alinea 2 wordt verteld.
  - D Alinea 3 noemt een voorbeeld bij wat er in alinea 2 wordt verteld.
- 1p **12** Welk kopje geeft het beste de inhoud van alinea 3 weer?
- A Gamen
  - B Jongens
  - C Verslaving
  - D Verslavingszorg
- 1p **13** Een schrijver kan gebruik maken van feiten in de tekst, maar hij kan ook gebruikmaken van zijn mening of de mening van een deskundige. Wat tref je aan in alinea 3?
- A alleen de mening van de schrijver
  - B alleen feiten
  - C feiten en de mening van de schrijver
  - D feiten en de mening van een deskundige
- 1p **14** Welke zin geeft het beste de hoofdgedachte van deze tekst weer?
- A Als het spelen van videospelletjes allesoverheersend wordt, dan ligt gameverslaving op de loer.
  - B De laatste tijd worden alleen de negatieve gevolgen van het spelen van videospelletjes onder de aandacht gebracht.
  - C Het spelen van videospelletjes door kinderen moet beter door ouders in de gaten gehouden worden.
  - D Het spelen van videospelletjes komt voort uit problemen als pesten, eenzaamheid en moeilijkheden thuis.

- 1p **15** Een schrijver heeft altijd een doel met een tekst.
Wat is de voornaamste bedoeling van de schrijver van deze tekst
- A** de lezers amuseren met een verhaal van een gameverslaafde
  - B** de lezers informeren over de gevolgen van het spelen van videospelletjes
  - C** ouders adviseren om het gamegedrag van hun kinderen beter in de gaten te houden
  - D** ouders waarschuwen dat het aantal gameverslaafden onder jongeren ongemerkt toeneemt

Autovrije zondag moet een feestje zijn

1 **Het begon lang geleden, in de jaren dertig van de vorige eeuw, als een maatregel om het verbruik van olie terug te dringen: de autoloze zondag. Gedurende één dag in de week was autorijden verboden. Omdat op zondag het kleinste aantal mensen werkt, werd gekozen voor die dag. Tegenwoordig heet de dag “autovrije” zondag en is het een jaarlijks terugkerende gebeurtenis in een groeiend aantal steden. Wat is er in de afgelopen 70 jaar veranderd en heeft zo’n dag nog wel nut?**

2 In 1939 was er in oktober en november 6 weken lang een verbod op ‘autorijden zonder volstreekte noodzaak op zon- en feestdagen’, zoals het officieel heette. Nederland stond aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog en er dreigde een benzine-tekort. Het tijdelijke verbod hielp om de krapte op de brandstofmarkt te doorstaan. In 1956 was er weer een periode met autoloze zondagen, vanwege een oorlog in het Midden-Oosten, waardoor de levering van olie aan ons land tijdelijk stilviel.

3 De laatste oliecrisis en daarmee de laatste verplichte autoloze zondag dateert van 1973. Ook toen werd de oliekraan dichtgedraaid en werd benzine schaars. De maatregel had overigens weinig succes. De meeste mensen die eigenlijk op zondag hadden willen reizen, vertrokken gewoon een dag eerder en kwamen in de nacht van zondag op maandag pas terug. Zo werd er dus niet minder gereden, maar op andere tijden, waardoor er nog net zoveel benzine verbruikt werd. Gelukkig was de crisis in het voorjaar van 1974 ten einde.

4 Tegenwoordig spreken we van autovrije in plaats van autoloze zondag. Het betekent niet dat in het hele land geen auto’s de weg op mogen, maar dat bepaalde delen van een stad of dorp afgesloten worden voor gemotoriseerd verkeer, met uitzondering natuurlijk van politie, brandweer en ambulance. De dag is niet meer verplicht, maar een initiatief waaraan mensen vrijwillig mee kunnen doen. In steeds meer steden in Nederland wordt dit soort dagen georganiseerd. Meestal gaan ze dan samen met een project over het milieu of met een actieweek waarin aandacht gevraagd wordt voor duurzaam energieverbruik. Een autovrije dag past prima in een dergelijke opzet.

5 De milieubelangen botsen echter met de commerciële belangen van bijvoorbeeld de winkels in de binnensteden. Nu de koopzondag aan populariteit wint, zitten de winkeliers niet te wachten op een autovrije zondag. “Dat ze iets willen doen voor het milieu vind ik prima, maar de gemeente gaat op deze manier tegen de eigen plannen in. Eerst zeggen ze: we doen zondag alle winkels open, daarna zeggen ze: iedereen die wil winkelen, moet zijn auto thuislaten. Zo hebben wij er toch niets aan!”, moppert de voorzitter van de winkeliersvereniging in Den Haag.

6 Jos de Jong, woordvoerder Verkeer van de gemeente Den Haag, snapt de kritiek niet. “Men moet niet denken dat de auto het enige vervoermiddel is waarmee men kan gaan winkelen. Pak de fiets of de tram, of kom gewoon te voet.” Hij wijst naar andere steden, zoals Amsterdam, waar de autovrije zondag al 10 jaar een succes is. “En kijk eens over de grens. In Antwer-

pen en Brussel maken ze er een belevens van. Er worden complete feesten georganiseerd. Straatsspellen voor kinderen, fietswedstrijden, straattheater, optredende bands, noem maar op. Met een beetje goede wil maak je van zo'n autovrije dag een feestje!", aldus De Jong.

- 7 Blijft de vraag of het instellen van een autovrije dag wel iets oplevert.

Wie het klimaat wil beschermen en iets wil doen aan de uitstoot van schadelijke stoffen in de stad, kan er beter voor zorgen dat iedereen elke dag de auto laat staan. Dan nog lijkt dit maar het begin van de aanpak van het probleem. Maar elk begin is goed en verdient zeker navolging.

*Vrij naar www.wikipedia.nl en www.denhaag.pvda.nl,
21 augustus 2009*

- 1p **16** Wat is de bedoeling van de vet gedrukte inleiding?
- A de aanleiding noemen voor het schrijven van de tekst
  - B een indruk geven van het onderwerp van de tekst
  - C een samenvatting geven van de tekst
  - D een verhelderend voorbeeld geven bij het onderwerp van de tekst
- 1p **17** Wat is het doel van de tweede alinea?
- Alinea 2 geeft
- A een deel van de geschiedenis van het onderwerp.
  - B een oplossing voor het probleem van de tekst.
  - C een persoonlijke mening over het onderwerp.
  - D een uitleg over de opbouw van de tekst.
- 1p **18** In een tekst kunnen feiten, meningen van anderen en meningen van de schrijver staan.
- Wat tref je aan in alinea 4?
- A alleen feiten
  - B alleen feiten en de mening van anderen
  - C alleen feiten en de mening van de schrijver
  - D feiten, de mening van de schrijver en van anderen
- 1p **19** Wat is het verband tussen alinea 5 en 6?
- A Alinea 5 en 6 vormen een opsomming.
  - B Alinea 5 en 6 vormen een tegenstelling.
  - C Alinea 6 noemt een doel voor wat er in alinea 5 wordt verteld.
  - D Alinea 6 noemt een voorbeeld bij wat er in alinea 5 wordt verteld.

- 1p **20** Wat is het belangrijkste verschil tussen de autovrije zondag van nu en de autoloze zondag van 1973?
- A** Alleen de grote steden als Amsterdam en Den Haag hebben nu een autovrije zondag.
  - B** De autovrije zondag kan bijdragen aan het oplossen van het milieuprobleem.
  - C** De autovrije zondag van nu heeft minder effect dan de autoloze zondag van 1973.
  - D** De deelname aan de autovrije zondag is geen verplichting meer voor het hele land.
- 1p **21** Alinea 1 eindigt met de vragen: “Wat is er in de afgelopen 70 jaar veranderd en heeft zo’n dag nog wel nut?”
In welke alinea’s staat het antwoord op deze vragen?
- A** in de alinea’s 2 en 4
  - B** in de alinea’s 4 en 5
  - C** in de alinea’s 4 en 6
  - D** in de alinea’s 4, 6 en 7
- 1p **22** Welke zin geeft het beste de hoofdgedachte van deze tekst weer?
- A** De autovrije zondag is de oplossing om schade aan het milieu zoveel mogelijk te beperken.
  - B** De autovrije zondag is de oplossing voor het grote energietekort.
  - C** De autovrije zondag is niet in alle steden een even groot succes.
  - D** De autovrije zondag vraagt jaarlijks aandacht voor de zorg voor het milieu.

Er is er één jarig ...

1 **Tim is 20 jaar. Hij heeft volgende week een belangrijk sollicitatiegesprek bij een groot bedrijf. De docent van zijn opleiding heeft hem aangeraden om een deftig pak te kopen, compleet met een stropdas, omdat hij anders bij voorbaat al kansloos is voor de baan. Zo gezegd, zo gedaan. 's Avonds komt hij trots naar beneden om zijn ouders zijn pak te laten zien. "Wat zie jij er geweldig uit! En die stropdas, prachtig. Maar... wie heeft die das eigenlijk voor je geknoopt? Dat kun jij toch helemaal niet?" Het antwoord is simpel: "Oh, gewoon, dat heb ik op YouTube gevonden...!"**

2 De meest bezochte video-website viert dit jaar zijn vijfde verjaardag. YouTube, letterlijk vertaald als 'Jouw Televisie', is bedacht door de Amerikaan Jared Karim in het najaar van 2005. Vanaf het begin heeft de site een stormachtige ontwikkeling doorgemaakt. Amper een jaar na de oprichting krijgt Karim maar liefst 1,2 miljard euro als internetbedrijf Google zijn uitvinding overneemt. Google heeft dat geld er wel voor over, omdat dat gemakkelijk terug verdiend wordt door inkomsten van advertenties op de site.

3 Journalist Nick Kivits schreef een boek over de mogelijkheden van YouTube. Hij snapt wel waardoor het een succes geworden is. "Het geheim is, dat het zo ontzettend gemakkelijk en toegankelijk is. Praktisch alles kun je op YouTube vinden en je kunt ernaar gaan kijken op een moment dat het

jou uitkomt. Dit in tegenstelling tot de televisie. Daar bepaalt de omroep dat de een of andere film om half negen begint. Als je dan niet thuis bent, heb je pech. Op YouTube kan zelfs mijn moeder nog gemiste afleveringen van Idols terugkijken, zo simpel is het", aldus Kivits.

4 Ook het plaatsen van filmpjes op de site is voor iedereen vrij. Gewoon een account aanmaken en je kunt je eigen filmpjes aan de hele wereld laten zien. Een mooi voorbeeld hiervan is het filmpje over de twee Britse broertjes Harry en Charlie. Hun vader had gefilmd hoe Charlie zijn broertje in zijn vinger beet. Later zette hij het filmpje op YouTube om aan hun oom in Amerika te laten zien hoe groot ze al waren geworden. Inmiddels hebben ruim 150 miljoen mensen het filmpje bekeken en is vader ruim 110.000 euro rijker door reclame-inkomsten.

5 Er is echter ook kritiek op de site. Toen een 18-jarige Fin in november 2007 een moord pleegde op zijn school, bleek achteraf dat hij op YouTube de aanslag met een filmpje had aangekondigd. Sommigen noemden YouTube daardoor zelfs medeschuldig aan de moord. Een ander punt van kritiek is dat er wel heel erg veel onzin op de site gezet wordt. De meest bekeken video's zijn huilende baby's, huisdieren of rare figuren. Nick Kivits: "Er staat veel tussen wat voor de meeste mensen niet interessant is, maar dat geeft toch niks? Je hebt scooterclubs die sleuteltips uitwisselen en natuur-

liefhebbers die filmpjes over planten aan elkaar laten zien. Ze hebben toch allebei het recht om de filmpjes te plaatsen, ook al geven de scooterjongens niets om die planten en andersom?"

- 6 Kivits vervolgt: "YouTube past in de ontwikkeling die internet

heeft veroorzaakt. Er komt steeds meer informatie, die voor steeds meer mensen bereikbaar wordt. YouTube verruimt je wereld." De stropdas van Tim is maar één van de vele bewijzen.

Vrij naar een artikel van Matthijs Meeuwssen, AD Weekend, 30 januari 2010

- 1p **23** Hoe wordt het onderwerp van de tekst in de eerste alinea ingeleid?
- A door een aantal belangrijke gegevens op te sommen
  - B door een belangrijk persoon te introduceren
  - C door een goed voorbeeld te geven
  - D door een historisch overzicht te geven
- 1p **24** Welk kopje geeft de inhoud van het tekstgedeelte van de alinea's 3 en 4 het beste weer?
- A Mogelijkheden YouTube
  - B Plaatsen van filmpjes
  - C Reclame-inkomsten
  - D Twee Britse broertjes
- 1p **25** Welke zin geeft de hoofdgedachte van de hele tekst het beste weer?
- A De filmsite YouTube van internetreus Google viert zijn vijfjarig bestaan.
  - B Niet alles wat de filmsite YouTube te bieden heeft, is voor iedereen interessant of bruikbaar.
  - C Ondanks enige kritiek is het succes van de vijfjarige filmsite YouTube alleen maar groter geworden.
  - D YouTube is een voorbeeld van de negatieve ontwikkeling die het internet in 10 jaar heeft doorgemaakt.
- 1p **26** Een schrijver kan gebruik maken van feiten in de tekst, maar hij kan ook gebruik maken van zijn mening of de mening van iemand anders. Wat tref je aan in alinea 2 van deze tekst?
- A alleen de mening van de schrijver
  - B alleen feiten
  - C feiten en de mening van de schrijver
  - D feiten en de mening van een ander

ONDERTUSSEN REDT HAAR BLOED HET LEVEN VAN EEN KANKERPATIËNT

Bloed geeft zieken en gewonden weer kans op een gezond en gelukkig leven. Daarom is het zo belangrijk dat bloed altijd en voor iedereen beschikbaar is. In Nederland zorgt Sanquin hiervoor. Samen met vrijwillige bloeddonors. Meer over bloed en bloeddonorschap vindt u op www.sanquin.nl.

Bloed is leven

- 1p 27 Welke bewering over de advertentie is juist?
Om de bedoeling van deze advertentie te begrijpen
- A heb je voldoende aan de foto van de mevrouw met de wasmand.
  - B heb je voldoende aan de foto van de mevrouw met de wasmand en het Sanquin-logo links onderin de advertentie.
  - C heb je de foto nodig van de mevrouw met de wasmand, maar ook de tekst die in de foto afgedrukt staat.
  - D heb je de foto nodig van de mevrouw met de wasmand, de tekst die in de afbeelding staat, maar ook de tekst onder de afbeelding.

Let op: de laatste opdracht van dit examen staat op de volgende pagina.

Schrijfofdracht

Schrijfofdracht: brief informatie bloeddonor worden

Afgelopen week heb je een poster gezien van Sanquin: de bloedbank, die als doel heeft om mensen over te halen vrijwillig bloed te gaan geven. Je hebt op die poster gelezen dat donorbloed zieken en gewonden weer kans op een gezond en gelukkig leven geeft.

Je vindt dat je eigenlijk iets voor je medemens moet doen en daarom besluit je om informatie aan te vragen bij de bloedbank.

Je stelt je voor en je vermeldt daarbij je woonplaats en je leeftijd. Je legt uit dat je heel graag bloeddonor wilt worden, maar dat je toch nog wel een aantal vragen hebt.

Je vraagt je af hoe oud je moet zijn om bloed te kunnen geven; hoe vaak per jaar je wordt opgeroepen en of er ook een financiële vergoeding tegenover staat. Je wilt ook weten welke bloedbank het dichtst bij jou in de buurt is.

Omdat er meer mensen in jouw omgeving misschien wel bloeddonor willen worden, vraag je meteen of de medewerkers van de bloedbank bereid zijn extra foldermateriaal naar jouw huisadres op te sturen.

Je hoopt dat ze zo spoedig mogelijk willen reageren en je bedankt hen alvast daarvoor.

12p 28 **Schrijfofdracht: een brief aan Sanquin**

Schrijf een brief naar de landelijke bloedbank Sanquin. Het adres is:

Sanquin

Postbus 1543

1095 AN Korenvaart

Neem hierin de volgende onderdelen op:

- de aanleiding voor je brief
- voorstellen van jezelf
- je naam, leeftijd en woonplaats
- de vragen met betrekking tot de leeftijd, het aantal keren en de financiële vergoeding
- bloedbank in de buurt
- verzoek om foldermateriaal
- verzoek om een reactie
- een bedankje vooraf.

Let erop dat je alles vermeldt in je brief en dat je een goede indeling maakt.

De teksten die voor dit examen gebruikt zijn, zijn bewerkt om ze geschikt te maken voor het examen. Dit is gebeurd met respect voor de opvattingen van de auteur(s). Wie kennis wil nemen van de oorspronkelijke tekst(en), raadplege de vermelde bronnen.

Het College voor Examens is verantwoordelijk voor vorm en inhoud van dit examen.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.